

Pytanie: Czy premia uznaniowa wliczana jest zarówno do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, jak i podstawy wymiaru wynagrodzenia urlopowego?

Problem: System wynagradzania w moim przedsiębiorstwie przewiduje oprócz płacy zasadniczej także wypłatę premii uznaniowej, która nie przysługuje pracownikom za dni choroby. Dotychczas nie uwzględniałem premii w podstawie wymiaru wynagrodzenia urlopowego swoich pracowników, jednak wliczałem ten składnik do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego. Czy takie postępowanie jest słuszne?

Rada: O tym, czy premia uznaniowa uwzględniana jest w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego, decydują przyjęte w przedsiębiorstwie zasady jej przyznawania. Jeśli dany składnik wynagrodzenia ulega zmniejszeniu za okres pobierania zasiłku, należy wziąć go pod uwagę przy obliczaniu podstawy wymiaru tego świadczenia. W wynagrodzeniu urlopowym, zasadniczo nie uwzględnia się premii uznaniowej.

Uzasadnienie: Zasiłek chorobowy jest świadczeniem pieniężnym z ubezpieczenia społecznego wypłacanym w razie choroby. Jego wysokość uzależniona jest od przychodu, stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe. Podstawę wymiaru zasiłku – w przypadku ubezpieczonych będących pracownikami – ustala się w oparciu o przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacane w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. W podstawie wymiaru zasiłku nie uwzględnia się tych składników wynagrodzenia, które w myśl obowiązujących w przedsiębiorstwie przepisów o wynagradzaniu, nie podlegają zmniejszeniu za okres niezdolności do pracy.

Biorąc zatem pod uwagę powyższe zasady, jeśli np. obowiązujący w Pana zakładzie pracy regulamin wynagradzania przewiduje, iż premia uznaniowa pomniejszana jest proporcjonalnie o okres nieobecności pracownika spowodowanej chorobą, jak najbardziej prawidłową jest stosowana przez Pana praktyka ustalania podstawy wymiaru zasiłku chorobowego.

Przykład: *Pracownikom przysługuje wynagrodzenie zasadnicze określone w umowie o pracę stawką miesięczną oraz premia uznaniowa w wysokości ustalonej comiesięcznie przez pracodawcę. Niewykonywanie pracy przez część miesiąca ze względu na nieobecność w pracy z powodu choroby nie wpływa na decyzję pracodawcy o zmniejszeniu kwot przyznawanych premii. Podstawę wymiaru zasiłku ustalić należy wyłącznie z uwzględnieniem wynagrodzenia zasadniczego, uzyskanego przez pracownika w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc zachorowania.*

Wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego oblicza się z uwzględnieniem składników wynagrodzenia o charakterze:

- stałym, tj. określonych w stawce miesięcznej w stałej wysokości – w kwocie należnej pracownikowi w miesiącu wykorzystywania urlopu;
- zmiennym – w łącznej wysokości wypłaconej pracownikowi w okresie 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu (lub 12 miesięcy w przypadku znacznego wahania wysokości składników wynagrodzenia).

WAŻNE! Nie należy ujmować w podstawie wymiaru wynagrodzenia urlopowego premii uznaniowej.

SN

Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy, który uznał, iż premia uznaniowa, która nie ma charakteru roszczeniowego, nie stanowi składnika wynagrodzenia za pracę i wobec tego nie mieści się w pojęciu wynagrodzenia urlopowego. Pracodawca może więc z racji jej uznaniowego charakteru wypłacić premię także w okresie urlopu (wyrok z 20 lipca 2000r., sygn. akt I PKN 17/00, OSNP 2002/3/77).

O roszczeniowym charakterze składnika wynagrodzenia decyduje możliwość ubiegania się o jego wypłatę po spełnieniu określonych w wewnętrznych przepisach płacowych przesłanek. W przeciwieństwie do premii regulaminowej, w przypadku której istnieć muszą jasno określone kryteria jej przyznawania, premia uznaniowa przyznawana jest w drodze „uznania” przez pracodawcę. Nie można zatem mówić, iż pracownikowi przysługuje roszczenie jej wypłacenia.

Podstawa prawna:

- art. 36 ust. 1, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. nr z 2005r. nr 31, poz. 267 ze zm.),
- § 6 – 8 rozporządzenia z dnia 8 stycznia 1997r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. nr 2, poz. 14 ze zm.).

Autor: Łukasz Knapczyk
Specjalista- Konsultant ds. Prawa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
Kancelaria Podatkowa KWARTET S.C.